

Jönköpings kommun

kontaktcenter@jonkoping.se

2019-12-20

1 (18)

Dnr-SI 2019:5745

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Hovslättsskolan i Jönköping kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hovslättsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hovslättsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar analysen av skolans resultat för att på så sätt hitta förklaringar till könsmönster i resultaten och därmed få ett underlag för att utarbeta strategier för skolans jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och utvecklar analysarbetet för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning i samtliga årskurser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 27 maj 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 230 69, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:5745) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn ger lärarna organisatoriska förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande och har en god kännedom om nulägesbilden på skolan genom att kunskapsresultaten följs upp på ett strukturerat och regelbundet sätt. Däremot är rektorns analys av skolans kunskapsresultat inte tillräckligt utvecklad och även om det sker en systematisk uppföljning av flickors och pojkars kunskapsresultat så pågår inget strategiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet väl

Granskningen visar att rektorn ger lärarna organisatoriska förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande. På skolan finns olika mötesforum som till exempel arbetslagsmöten, samverkansmöten och kvällsmöten där lärare, elevhälsa och övrig personal regelbundet träffas i syftet att utbyta erfarenheter och ha fortbildning. Av intervjuer framgår att det kollegiala samarbetet genomförs i framförallt arbetslag och att det finns avsatt tid för detta varannan vecka. Lärarna ger flera exempel på kollegial samverkan som gett avtryck i undervisningen men lyfter särskilt fram den gemensamma lektionsstrukturen och ett nybildat resurscenter (Soldäck) som goda exempel på ett väl fungerande utvecklingsarbete på skolan. I intervjuer och av inkommen dokumentation framkommer att det finns en tydlig styrning och uppföljning av det kollegiala lärandet på skolan, där rektorn skapat rutiner och strukturer för lärarnas möjligheter att samverka med varandra i form av mötestid och gemensamma utbildningar. Det framkommer även att möjligheterna till kollegialt lärande utvecklats och blivit bättre under senare år. Ett exempel på detta är att lärarna har inlagd mötestid för att prata om formativ bedömning varje månad.

Av granskningen framgår också att skolans arbets- och förhållningssätt tydliggörs för personalen och att obehöriga lärare introduceras enligt rutin för detta. Rektorn kommunicerar med personalen genom att delta i alla möten på skolan, även om ansvaret för till exempel arbetslagsmötet har delegerats till förstelärare. På möten informerar skolledningen om rutiner och roller och lärare uppger att det är tydligt vilka förhållningssätt som gäller på skolan. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer vidare att skolan inte har obehöriga lärare i någon större utsträckning och enligt den inskickade informationen har 93 procent av lärarkollegiet lärarlegitimation. Vid nyrekrytering finns en plan för hur den nya läraren ska introduceras i arbetet och samtliga nya lärare får en mentor, oavsett om den nyanställda är behörig eller ej.

Rektorn följer upp verksamheten, men analysen är inte tillräcklig

Granskningen visar att rektorn har en god kännedom om nulägesbilden på skolan genom att kunskapsresultaten följs upp på ett strukturerat och regelbundet sätt. Däremot är analysen av kunskapsresultaten inte tillräcklig för att kunna utgöra en välgrundad bedömning av vad som påverkat resultaten kopplat till förutsättningarna eller undervisningens genomförande. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att elevernas kunskapsresultat och undervisningen följs upp löpande, både på individ- och gruppnivå. Personalen använder en gemensam mall för att utvärdera, analysera och planera sin undervisning som en del av det kontinuerliga systematiska kvalitetsarbetet. I arbetslagen diskuterar lärare exempelvis hur undervisningen har fungerat, kopplat till de resultat som eleverna har uppnått. Lärare stämmer också av resultaten vid fyra tillfällen under läsåret och skolledningen ger lärarna skriftlig feedback två gånger per läsår. Vid den löpande analysen av undervisningen har det exempelvis framkommit sådana behov som undervisning i mindre sammanhang eller stöd från speciallärare. Detta resulterade i att det så kallade flexibla resurscentrumet, Soldäck, startades.

Vidare framkommer det i utredningen att rektorn, tillsammans med skolans utvecklingsgrupp, analyserar verksamhetens samlade resultat och denna analys ligger sedan till grund för att ta fram prioriterade utvecklingsområden. Av skolans dokumenterade kvalitetsarbete framgår att en stor del i skolans analys av resultaten läggs på att hitta skillnader och mönster i elevers resultat utifrån variabeln kön. De avvikelser som har konstaterats gällande kunskapsresultat från slutet av vårterminen 2019 är bland annat att flickor i de lägre åldrarna har i vissa ämnen högre måluppfyllelse än motsvarande resultat för pojkar. Skillnaderna till flickornas fördel kvarstår i de högre åldrarna. Detta bekräftas av den nationella statistiken som visar att det är en något större andel flickor än pojkar som når betyg A-E i respektive ämne i årskurs 6. Däremot vad gäller den genomsnittliga betygspoängen i samma årskurs finns det ett antal ämnen där pojkar har nått högre resultat än flickor. I sin analys har skolan uppmärksammat att det är färre flickor än pojkar i årskurs 6 som når betyg A, även om flickorna enligt den nationella statistiken¹ har en högre genomsnittlig betygspoäng än vad pojkar har. Rektorn beskriver i det inskickade materialet att

¹ www.skolverket.se/statistik

skolan behöver fortsätta att lägga fokus på skillnaderna i flickor och pojkar resultat för att få en mer jämställd skola.

Skolan jämställdhetsarbete saknar en tydlig koppling till elevernas faktiska resultat

Granskningen visar att det på skolan inte bedrivs något systematiskt och strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att se till att alla elever, oberoende av könstillhörighet, har samma förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Detta då den analys som skolan gör av avvikelser i kunskapsresultat kopplade till kön inte är tillräckligt utvecklad för att kunna användas som grund för ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det framkommer i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa att jämställdhet visserligen diskuteras i kollegiet, vid arbetsplatsträffar (APT) och att lärarna besvarar frågor om jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet. De intervjuade ger dock endast enkla exempel på hur de arbetar med jämställdhet i undervisningen. Exempel som nämns handlar om att fördela talutrymme på lektionerna med hjälp av "talking sticks", där elevernas namn är skrivna på pinnar och läraren drar en sticka för att på så sätt avgöra vilken elev som exempelvis ska besvara en fråga. Inga ytterligare strategier har utarbetats på skolan trots att rektorn i sin analys har uppmärksammat skillnader mellan könen i kunskapsresultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar analysen av skolans resultat för att på så sätt hitta förklaringar till könsmönster i resultaten och därmed få ett underlag för att utarbeta strategier för skolans jämställdhetsarbete.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn uppmärksammar och delvis analyserar skillnader i resultat och betyg mellan flickor och pojkar. Rektorns analys har dock avstannat vid att konstatera dessa skillnader och mönster i resultaten utan att ta reda på vad som har gjorts och inte gjorts i undervisningen som kan förklara dessa resultat. Därmed saknar skolan ett viktigt underlag som kan användas som utgångspunkt för det strategiska jämställdhetsarbetet.

Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete² framgår att ett av målen med analysarbetet är att identifiera faktorer som påverkar måluppfyllelsen och som kan utgöra utgångspunkt för utvecklingsarbetet. I arbetet med att hitta relevanta förklaringar till skillnader i måluppfyllelsen hos flickor och pojkar är det viktigt att rektorn söker orsakerna till resultaten som relaterar till skolans faktiska organisation och arbetet som bedrivs. Som ett led i detta är det viktigt att rektorn sätter sin kunskap om förutsättningarna och genomförandet av undervisningen på skolan i relation till resultaten. Rektorn har redan god kännedom om förutsättningarna och genomförandet av utbildningen genom det uppföljningsarbete som bedrivs på skolan. Skolinspektionen rekommenderar rektorn att fördjupa analysen och exempelvis ta reda på huruvida undervisningens organisation, arbetssätt och arbetsformer gynnar eller missgynnar elever utifrån deras könstillhörighet. Detta kan göras genom att rektorn exempelvis genomför organiserade observationer av undervisningen samt intervjuar elever för att på så sätt skaffa sig ett ännu bättre underlag för en högre kvalitet i analysarbetet. En annan viktig aspekt som rektorn, tillsammans med personalen, bör beakta i sin analys är om det kan finnas skillnad i bemötande eller bedömning kopplad till könstillhörighet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det vid Hovslättsskolan bedrivs en undervisning som är varierad, målinriktad och strukturerad. Det blir genom undervisningens struktur och lärarnas lektionsupplägg tydligt för elever vad som är syftet med de olika arbetsmomenten. Granskningen visar även att eleverna ges ett

² Skolverket (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete- för skolväsendet*, Skolverkets allmänna råd, Stockholm: Skolverkets publikationsservice, s 30ff

aktivt lärarstöd så att de förstår och kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Granskningen visar vidare att undervisningen har inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära samt att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till aktuell elevgrupp.

Undervisningen är varierad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att det vid Hovslättsskolan bedrivs en undervisning som är varierad, målinriktad och strukturerad. I såväl intervjuer som i det inskickade materialet beskrivs en gemensam lektionsstruktur, där samtliga lärare ska arbeta med "tyst tröskel" och startuppgift vid dagens första lektion. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer noteras att när eleverna kommer in i klassrummet finns en startuppgift framlagd på deras bänkar. Startuppgiften är på en nivå som eleverna ska klara att lösa på egen hand, med syfte att eleverna bland annat ska känna att skolan har börjat. Vidare visar granskningen att undervisningens struktur och lärarnas lektionsupplägg gör det tydligt för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. De observerade lektionerna innehåller ett flöde av uppgifter som förklaras och motiveras av lärarna, för att eleverna ska förstå hur de hänger samman. Eleverna säger i intervju att lärarna går igenom vad de ska göra på lektionerna och förklarar varför de ska lära sig saker. Även i Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 5 framträder att en övervägande majoritet av eleverna skattar området *Veta vad som krävs* högt.³ Eleverna beskriver i intervju att de får arbeta på olika sätt på lektionerna; enskilt, i par eller i grupper och att skolarbetet är roligt samt att de har bra lärare. Även lektionsobservationer visar en varierad undervisning; efter att lektionen har inletts med en startuppgift arbetar eleverna enskilt, för att sedan övergå till en gemensam genomgång innan de får arbeta med olika metoder så som digitala hjälpmedel eller med papper och penna. Rektorn säger i intervju att hennes uppfattning är att det är en varierad undervisning på skolan, med olika arbetssätt och arbetsformer.

³ I Skolinspektionens enkät från vårterminen 2019 har elever i årskurs 5 skattat området *Veta vad som krävs* med samma värde som kommunen (8,7 av 10) och högre än riket (8,4 av 10).

I granskningen framkommer även att eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de förstår och kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Lärarna beskriver i intervju att arbetet med att ge ett aktivt lärarstöd har sin utgångspunkt i den gemensamma lektionsstrukturen, men att det även handlar om hur de stöttar eleverna med förklaringar och beskrivningar av vad som ska genomföras under lektionerna. Det framkommer även att eleverna uppfattar att de får ett aktivt lärarstöd, genom att de får förklaringar på uppgifter som hjälper dem att arbeta på lektionerna. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer iaktas att läraren förklarar lektionsinnehållet och planerade aktiviteter på olika sätt så att eleverna förstår vad de förväntas göra. Förklaringarna sker verbalt eller med hjälp av olika tekniska hjälpmedel, som projicerade bilder eller material på lärplatta.

Undervisningen motiverar elevernas vilja att lära och är anpassad till aktuell elevgrupp

Granskningen visar vidare att undervisningen har inslag som stärker elevers självförtroende och motivation att lära samt att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till aktuell elevgrupp. Av lärar- och elevintervjuer framkommer att det är viktigt att lärare sätter ord på det eleverna lär sig för att påvisa lärandet men även för att kunna stanna i en uppgift och känna att eleven behärskar uppgiften. Därefter kan lärare och elever prata om hur eleverna kan utveckla sitt kunnande. Lärarna berättar också att de försöker arbeta ämnesövergripande genom att koppla ihop exempelvis slöjd och svenska för att eleverna ska se att kunskaper i ett ämne går att applicera på ett annat ämne, vilket enligt lärarna stimulerar och motiverar eleverna. Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 från vårterminen 2019 visar att *Stimulans* är ett område som skattas relativt högt av eleverna, med ett index på 6,8 av 10, jämfört med kommunen som får 6,7 och riket som har 6,4. Rektor beskriver också i intervju att om begreppet stimulans innebär "rolig" så är undervisningen kanske inte alltid det, men att ledningen har ambitionen att fånga upp stimulansen mer genom att använda minienkäter. Detta arbete är vid Skolinspektionens granskning inte påbörjat. Lärare och rektor berättar i intervju att skolan i den ordinarie undervisningen har skapat möjligheter till utmaningar, med undervisning i högre årskurser för elever som behövt detta, för att stimulera och utmana eleverna utifrån sin kunskapsnivå. Det finns även elever som får jobba tillsammans i en grupp inom den ordinarie klassen, med annat material. Vidare framkommer det i granskningen att undervisningen vid Hovslättskolan anpassas genom stöd i klassrummet, men även genom att skolan startat det flexibla resurscentrumet, dit elever kan gå för att få undervisning i en annan miljö. En pedagog har sin arbetstid förlagd till resurscentrum och skolans specialpedagog och speciallärare är kopplade dit. Lärarna uppger i intervju att det görs anpassningar för elever som inte når målen bland annat genom att använda olika läromedel i ett ämne eller använda olika undervisningsformer.

Eleverna är delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande

Det framkommer i utredningen att eleverna ges möjligheter att utvärdera undervisningen med olika metoder och på så sätt ha ett inflytande på undervisningen, samt att eleverna har möjlighet att påverka vissa arbetsuppgifter och avgöra exempelvis hur de vill arbeta med ett område. Lärarna ger i intervjuer flera exempel på hur eleverna kan utvärdera undervisningen genom olika metoder. Ett sätt är att eleverna med hjälp av olika färger eller tummen upp eller tummen ner får signalera för läraren om det är något som behöver repeteras eller om de kan gå vidare. Vid lektionsobservationer används exit- tickets som en metod för att utvärdera lektionen. Lärarna beskriver också att elever kan vara delaktiga genom att de använder en veckobok, där eleverna får berätta vad de vill arbeta med. Lärarna uppger vidare att eleverna har goda idéer när det gäller förslag på innehåll i undervisningen och att lärarna använder elevernas förslag regelbundet, exempelvis att alternera mellan tyst läsning och högläsning. Rektor bekräftar detta i sin intervju och säger att det måste bli tydligt för eleverna att de är delaktiga. I elevintervjuerna framkommer att eleverna uppfattar att de får vara med och bestämma hur eller vad de ska arbeta med, bland annat genom att välja uppgifter och hur dessa ska lösas. Lärarna berättar att det kan handla om att eleverna får öva på olika strategier för lärande för att se vad som fungerar för dem. Ett exempel på strategier som förekommer vid Skolinspektionens lektionsobservationer är arbetet med cirkelmodellen och mind-maps.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det finns ett gemensamt och medvetet arbete för att skapa trygghet och studiero för eleverna. Skolans undersökningar, Skolinspektionens elevenkät och intervjuer visar att majoriteten av eleverna känner sig trygga under skoltid och har studiero på lektionerna. Skolan arbetar systematiskt och på flera olika sätt för att öka elevernas trygghet och studiero. Detta görs bland annat genom att analysera resultaten av skolans gemensamma lektionsstruktur, gemensamma ordningsregler och trygghetsvandringar, och därefter

sätta in åtgärder där det framkommer att eleverna upplever otrygghet eller att studieron inte är tillfredställande.

Rektorn bedriver ett väl fungerande arbete för att skapa trygghet och studiero

Granskningen visar att skolan har ett väl fungerande arbete kring trygghet och att eleverna känner sig trygga. Skolans ledning har utsett en trygghetsgrupp, bestående av flera personalkategorier från olika delar av skolverksamheten. Trygghetsgruppens arbete utgår från ett trygghetshjul som omfattar olika undersökningar, bland annat enkäter och trygghetsvandringar. Skolan har nyligen utvecklat ett verktyg, så kallade minienkäter, för att månadsvis mäta elevers upplevelse av trygghet. Resultaten av dessa ska sedan diskuteras i personalgruppen för att kontinuerligt sätta in de insatser som behövs för att säkra elevernas trygghet. Genom dessa olika kartläggningar har det identifierats plaster där elever inte känner sig trygga och skolan gjort insatser för att öka elevernas trygghet. De platser som nämnts är bland annat utemiljön vid fotbollsplanen samt omklädningsrummen. Rektorn har åtgärdat detta genom att se över att det alltid finns vuxna vid de platser som eleverna uppfattat som mindre trygga. Skolan arbetar även med tryggheten som en del av värdegrundsarbetet. I skolans systematiska kvalitetsarbete framkommer att varje klass har genomfört gemenskapsfrämjande aktiviteter. Ett annat exempel som anges är att välplanerade och genomtänkta rastaktiviteter motverkar utanförskap och kränkningar.

Även om betoningen i arbetet ligger på att skapa en trygg miljö för eleverna visar granskningen att skolan också arbetar med insatser för en ökad studiero. Förstelärare har arbetat fram en gemensam lektionsstruktur där arbete med "tyst tröskel" och startuppgift ingår. I flera intervjuer framkommer att lektionsstrukturen skapar ett gemensamt synsätt för hur ett strukturerat arbetssätt ger eleverna trygghet i vad som ska hända under lektionen, vilket i sin tur leder till en bättre studiero. Vid ett par lektioner ställer läraren en klocka för att markera hur länge eleverna ska arbeta tyst eller prata i dämpad ton med startuppgiften. Lektionerna genomförs i en sådan lärmiljö att eleverna har möjlighet att diskutera med varandra och med läraren utan att störa klasskamraterna runt omkring. Det gemensamma arbetssättet är implementerat i lärarkollegiet och enligt rektorn används strukturen av samtliga lärare, vilket även framgår i skolledningens uppföljning. Med hänvisning till forskning som visar att rörelse skapar bättre koncentration och studiero har skolan från hösten 2019 lagt in pulspass i undervisningen; något som även förekom vid Skolinspektionens lektionsobservationer. Hur rörelseaktiviteterna påverkar studieron och måluppfyllelsen har vid tidpunkten för granskningen dock ännu inte utvärderats. Eleverna får kontinuerligt utvärdera studieron med hjälp av olika metoder i samband med lektioner, men även med en enkät en gång per termin.

I Skolinspektionens skolenkät från vårterminen 2019 är index för elevernas svar gällande trygghet 9,1 av 10 och gällande studiero 6,3. Båda värdena är över resultaten för kommun och riket som helhet. Rektorn berättar att Hovslättsskolans pågående arbete med studiero och trygghet är ett led i att skolan fick lägre resultat för studiero och stimulans i skolenkäten. Arbetet kring studiero grundas även på att det för ett par år sedan var mycket ny personal och att ledningen ville ha en gemensam grund för lektioner och för hur det ska vara i korridorerna. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer är studieron god och eleverna kan koncentrera sig på de uppgifter de ska genomföra.

Det framkommer i utredningen att det strukturerade arbetet kring trygghet även har en positiv inverkan på studiero. Enligt Skolinspektionen skulle skolan kunna vidga detta arbete genom att synliggöra studiero som en separat aspekt som inte nödvändigtvis behöver förklaras utifrån elevers upplevelse av trygghet. Som tidigare nämnts visar enkäter att elevernas upplevelse av studiero är sämre än deras upplevelse av trygghet. Skolans fokus är dock fortfarande på tryggheten, vilken innebär en risk att viktiga förklaringar till den aktuella bilden av studieron kan förbises. Exempelvis skulle skolan kunna göra en närmare analys om de lägre resultaten i skolenkäten avseende stimulans och studiero hänger ihop.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn ger lärarna organisatoriska förutsättningar för att säkra likvärdighet och kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning. Lärarna ges även möjligheter att samverka kring bedömningsfrågor och betygssättning och att samarbetet är strukturerat. Rektorn har även identifierat avvikelser mellan elevers kunskapsresultat, men har inte påbörjat ett arbete med att analysera orsaker till dessa skillnader, eller vilka åtgärder som behövs för att öka likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning på skolan.

Det finns goda förutsättningar för lärarnas arbete med bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn vid Hovslättskolan ger lärarna organisatoriska förutsättningar för att säkra likvärdigheten i lärarnas bedömningar och betygssättning. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att det finns tid avsatt för lärarna att diskutera betyg och bedömning, samrätta nationella prov och ha stadieövergripande diskussioner om exempelvis formativ bedömning. Skolan har även haft en utbildningsdag där de gick igenom Skolverkets allmänna råd kring betyg och bedömning. Skolledningen deltar i möten med lärarna för att diskutera betyg och bedömning, bland annat avseende skillnader i flickor och pojkars resultat. När de nationella proven ska rättas diskuterar lärarna bedömningar i kollegiet. Proven rättas oidentifierat och varje lärare läser samma prov flera gånger. Det framkommer i intervjuer att lärarna kan lägga in sina pedagogiska planeringar kopplade till kunskapskraven i skolans digitala plattform och att de genom detta system kan göra bedömningar av kunskapskrav och områden och få resultaten registrerade i en bedömningsmatris. Matriserna har använts sedan ett par års tid och eftersom samtliga lärare är ålagda att föra in bedömningar i matrisen ger det ett material där elevernas utveckling kan följas över tid. Samtliga lärare kan se vad som registreras i plattformen. I skolans planering finns även flera arbetslagsmöten inplanerade där samtliga lärare får frågor att diskutera angående de senaste bedömningarna.

Rektorn har inte analyserat avvikelser i resultat ur ett likvärdighetsperspektiv

Granskningen visar att rektorn har identifierat avvikelser mellan elevers kunskapsresultat men har inte analyserat om orsaker till dessa skillnader kan härledas till hur bedömning och betygssättning har gjorts. Rektorn beskriver att flickor generellt har fått en hög bedömning i de lägre årskurserna men att vid betygssättning i årskurs 6 är det fler pojkar än flickor som får de högre betygen. Detta är något som skolan i det systematiska kvalitetsarbetet uppger sig behöva fortsätta analysera. Även i lärarintervju framkommer att det finns skillnader i elevers resultat men att kollegiet inte har hunnit titta på förklaringar till dessa för att ta reda på om de är motiverade eller inte. När det gäller relationen mellan resultat från nationella prov och betyg

uppgger rektorn i intervju att det inte framkommit några skillnader, vilket även bekräftas av Skolverkets nationella statistik.⁴

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn leder och utvecklar analysarbetet för att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning i samtliga årskurser.

Granskningen visar att rektorn behöver påbörja ett analysarbete för att kunna fastställa om skillnader i lärarnas bedömning och betygssättning kan bero på att de har gjort olika tolkningar av styrdokumentet eller att de har bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt. Granskningen har visserligen visat att rektorn har uppmärksammat skillnader mellan flickors och pojkars omdömen och betyg men inte analyserat orsaker till dessa resultat och därför inte heller satt in lämpliga åtgärder för att motverka eventuella omotiverade avvikelser.

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av Skolverkets allmänna råd för betyg och betygssättning framgår att rektorn kan behöva analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper och om avvikelser förekommer undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster i avvikelserna. Utifrån vad uppföljning och analys av betyg och betygssättningen visar kan rektorn behöva besluta om olika insatser.⁵

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn inleder ett utvecklingsarbete för att på ett systematiskt sätt identifiera och analysera skillnader i omdömen och betyg utifrån olika variabler, däribland kön. Rektorn behöver sammanställa underlag på ett sådant sätt att ändamålsenliga analyser av resultat ur ett likvärdighetsperspektiv kan göras.

⁴ www.siris.skolverket.se

⁵ Skolverket (2018) *Betyg och betygssättning*, Skolverkets allmänna råd, Stockholm: Skolverkets publikationsservice, s.42

Orsakerna till avvikelser behöver sökas i diskussioner med lärare för att rektorn ska kunna avgöra om avvikelserna är motiverade eller inte.⁶

På Skolinspektionens vägnar

X Renata Grelak

Beslutsfattare
Signerat av: Renata Grelak

X Karin Persson Gode

Föredragande
Signerat av: Karin Persson Gode

I handläggningen av ärendet har även utredare Jessica Ek och Helena Söderberg medverkat.

⁶ Skolverket (2018) *Betyg och betygssättning*, Skolverkets allmänna råd, Stockholm: Skolverkets publikationsservice s.43

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 10 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2 oktober 2019 och den 3 oktober 2019. Besöket genomfördes av Karin Persson Gode, Jessica Ek och Helena Söderberg.

Hovslättskolan är en kommunal grundskola belägen i Jönköpings kommun. Verksamheten omfattar årskurs 1-6 samt förskoleklass och fritidshem. Det är verksamheten i grundskolan som omfattas av denna granskning. Skolan har under läsåret 2019/20 ca 279 elever och leds av en rektor och en biträdande rektor. Huvudman för skolan är Jönköpings kommun.